

RHAN 6: DATGANIAD CYFOETH NATURIOL CYMRU AR HARDDWCH NATURIOL

Bet yw Harddwch Naturiol?

- 6.1 Nid yw Ddeddf y Parciau Cenedlaethol a Mynediad i Gefn Gwlad 1949, (fel y'i diwygiwyd) yn cynnwys diffiniad o 'harddwch naturiol', er bod cyfeiriad at gadwraeth harddwch naturiol yn cynnwys cadwraeth fflora, ffawna a nodweddion daearegol a ffisiograffigol. Fodd bynnag, mae CNC wedi datblygu datganiad ar harddwch naturiol. Mae'r datganiad yn cynnwys yr amrywiaeth o rinweddau tirweddol sy'n cyfrannu at ddealltwriaeth o harddwch naturiol. Mae eu presenoldeb o fewn ardaloedd cydlynol o ran tirwedd, mynegiant o dirweddau sydd o werth cenedlaethol a dymunoldeb i ddynodi, wrth wraidd y patrwm gweithredu yn y DU o ddynodi Parciau Cenedlaethol ac AoHNE i sicrhau eu bod yn cael lefel genedlaethol o warchodaeth cynllunio:
- *Priodweddau golygfaol, o safbwynt agweddau estheteg y dirwedd (yr agweddau hynny sy'n rhoi pleser i'r synhwyrâu), y dimensiwn ymdeimladol a'r effaith ysbrydol ac emosiynol y mae'r ddau beth yma yn ei gael ar bobl. Dylai fod consensws barn ynglŷn â harddwch tirwedd ymhlith arbenigwyr a'r cyhoedd;*
 - *Ymdeimlad o le, o safbwynt undod a hynodrwydd cymeriad y dirwedd*
 - *Ansawdd y dirwedd, o ran cyfanrwydd a chyflwr y tirwedd, i'r graddau y mae hyn yn helpu sicrhau hynodrwydd cymeriad tirwedd mewn unrhyw fan*
 - *Cyfanrwydd, yn nhermau cyflwr y cymeriad gwledig ac absenoldeb cyffredinol unrhyw ddatblygiadau mawr sy'n tarfu ar y tirwedd neu sydd, fel arall, yn anghymarus.*
 - *Priodweddau canfyddiadol sy'n cyfrannu mewn ffordd arbennig at ymdeimlad o le, gan gynnwys natur wyllt a llongydwch;*
 - *Cysylltiadau pwysig rhwng y tirwedd a phobl, lleoedd neu ddigwyddiadau sy'n berthnasol i fan arbennig;*
 - *Tystiolaeth o bwysigrwydd y tirwedd drwy gyfeiriadau neu ddisgrifiadau mewn celf, llenyddiaeth, cerddoriaeth neu ffurfiau celfyddydol eraill, drwy iaith a llen gwerin a thrwy gyfryngau cyfoes;*
 - *Pa mor brin, neu gynrychioliadol yw'r tirwedd, un ai yn ei gyfanrwydd neu elfennau ohono a nodweddion oddi fewn iddo;*
 - *Diddordeb cadwraethol, boed yn fywyd gwyllt, gwyddor daear, archeoleg neu'n diddordeb hanesyddol a diwylliannol, sydd yn ychwanegu gwerth at y tirwedd yn ogystal â bod yn gynhenid werthfawr o safbwynt cadwraeth*
 - *Wrth ystyried dichonoldeb datblygiad mewn lleoliad penodol, mae'n bwysig nodi'r Nodweddion Arbennig a nodir yn y Cynllun Rheoli Statudol ac ychwanegu at hyn gyda dadansoddiad a dealltwriaeth leol o bresenoldeb Harddwch Naturiol a pha fath o brofiad yw hyn o fewn golygfeydd sydd ar gael.*

- 6.2 Mae lleoedd o fewn tirweddau dynodedig sy'n arddangos ansawdd golygfaol uchel, yn meddu ar ymdeimlad cryf o le, arwahanrwydd, cywirdeb uchel a rhinweddau canfyddiadol yn debygol o fod yn arbennig o fregus i newid mewn cymeriad;
- 6.3 Mae tirweddau cyfagos yn cyfrannu tuag at osodiad yr ardaloedd dynodedig. Gall rhinweddau canfyddiadol o lonyddwch, pellenigrwydd, gwylltineb a rhyddid gael eu heffeithio gan ddatblygiad y tu allan i'r ardal ddynodedig.
- 6.4 Mae dynodiad y Parc Cenedlaethol yn sefydlu bod Gwerth Uchel i'r dirwedd. Felly mae'r angen i warchod a gwella yr ardaloedd hyn yn bwysig iawn o ran polisi.
- 6.5 Byddai'n anoddach cynnwys newid o du datblygiad sydd o natur a chymeriad sydd yn cyferbynnu â'r dirwedd bresennol, yn y lleoliadau hyn.
- 6.6 Bydd angen i asesiadau tirwedd ac effaith weledol a gyflwynwyd i ddangos pa mor dderbyniol yw datblygiad arfaethedig asesu'r effeithiau ar ganfyddiadau lleol o Harddwch Naturiol.